

пентръ

МЪШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 38.

Luni, 17. Septembrie

1845.

DIN MAGAZINUL ISTORIC.

(Ђрмаре)

Ачеастъ позъ дпгърѣіе а Ромъні-лор а дпфлоріт дела апъл 1186 дела Хр. саѣ 1939 дела дптемеіареа Ромеі, дп каре с'а рестаѣрат пріп фраціі Петръ ші Асан, сѣпт чеі маі възні ші маі вітежі реці дпн фамиліа Асанізілор, пълп ла апъл 1285. дп каре с'а тѣрвзрат де дпкѣрселе Тѣтарілор, дпсѣ пѣ с'а дѣржмат. Дарѣ дѣпъ че аѣ дпчепѣт Тѣрчіі сѣ пѣвълеаскѣ дп Европа дп веакѣл ал патрѣспреѣечелеа, с'а свѣжѣгат де Баіазет сѣлтапѣл кѣтрѣ сѣжршітѣл ачелѣі веак ші дп апъл 1392 с'а дѣржмат кѣ тотѣл.

Дѣпъ че аѣ окѣпат Тѣрчіі провинделе челе дпколо де Дѣпѣре аѣ трекѣт рѣѣл ші аѣ дпчепѣт сѣ тѣрвзре стателе че дп-флоріа дп Дачіа лѣі Траіан, каре се гѣ-верпа атѣпчі де чеі маі дпсетпаді прпн-чпні ші се кѣлтпва де чеі маі вітежі поплі, а вѣрора вітежіе пѣ о пѣтеа admira днде-стѣл вечпніі Полоні. „Ачещіа (зіче Орі-ков) се пѣтеск дп лімба лор Ромъні де-ла Романі, іарѣ дптр'а поастрѣ Влахі де-ла Італіані, пентрѣ-кѣ Влоссі дпсетпеазѣ дп лімба полонѣ, чеаа че дпсетпеазѣ Італі дп лімба латпнѣ. Деара лор се пѣ-

теще Молдавіа, ка ші кѣт ам зіче Ма-реа Дачіе. Ачещіа прпн патѣра, всапцеле ші лімба лор пѣ се деосевеск мѣлт де Італіані, ші сѣпт оамені фероші ші фоарте вітежі, ші пѣ маі есте алтѣ ціпте каре сѣ аівѣ отарѣ аша де дпгѣсте ші сѣ се лѣпте маі мѣлт пентрѣ глоріа рѣсвоіѣлѣі ші пентрѣ арѣтареа вітежіеі ші сѣ свѣдіе маі мѣлді вѣржмаші дппреціѣврѣл сѣѣ. кѣрора саѣ ле фаче пѣдпчетат ресвоіѣ саѣ сѣ апѣрѣ дп контра ресвоіѣлѣі фѣкѣт де кѣтре ачееа. Ачещіа деарѣ аре де кѣ-тре рѣсѣрпт Месіа, де кѣтре апѣс Рѣсіа, де кѣтре меазѣ-зі Трансілваніа, де кѣтре меазѣ-поапте Скѣціа (Тѣтѣріа дпколо де Дѣпастрѣ), дпсѣ аѣ атѣта віртѣте, дп-кѣт с'аѣ вѣтѣт де мѣлте орі маі дптр'ѣп тімп кѣ тоате ачесте ціпці чіркѣмвечіне ші ле аѣ дпвінс. Кѣчп Стефан каре пе тімпѣл пѣрпцілор постріі аѣ domnпт дп Дачіа, маі дптр'о варѣ а дпвінс дптр'ѣп ресвоіѣ маре ші пе Баіазет Тѣркѣл, ші пе Matia Ыпгѣрѣл, ші пе Іоане Алѣерт Полонѣл, ші дпвінгѣндѣі леа адѣс маре стрікѣчѣіѣне ші непорочіре.“ — Фатосѣл історік контпмпоран Длѣгосіѣ дескрпнд стрѣлѣчїтеле фапте але ачестѣі прпнчпне преа вітеаз се рѣпеще дп ентѣсіаст де тірареа лѣі ші стрігѣ: „О вѣрват адмі-

равѣл каре се поате компара къ дѣчїи ероїци де каре пої не тїрѣм агѣта, шї каре дн тїмпѣрїле поастре а репѣртат о вїрвїндѣ атѣт де тѣреадѣ деспре Тѣрк, ел днтѣїв дїндре прїнчїпїї лѣтїї. Ачеста, дѣпѣ жѣ-деката меа, е чел маї вреднїк кѣрѣїа съ і се деа прїнчїпатѣл шї імперїѣл а тоатѣ лѣтмеа, шї маї алес дрегѣторїа де командаторїѣ шї де дѣче дн контра Тѣркѣлї кѣ сѣатѣл, днцелесѣл шї декретѣл комѣн ал кредїнїлор, шї съ се ласе чеїлалдї рецїї шї прїнчїпїї католїчї съ се днвѣлѣе дн лене шї дн волѣпѣтѣдї саѣ дн ресвоїе чївїле.“ — Іарѣ Петанчїѣ дескрїїнд Дачїа австралѣ зїче: „Ачеста есте провїнда чеа нѣмїтѣ де чеї веки Дачїа, колонїа Романїлор, де знде локѣиторїї еї ворвек маї латїнеде шї дн зїлеле поастре. — Дїн ачесте локѣрї дака те авадї ла дрѣтѣл че дѣче ла Бїдїн шї Нїкополї, де а стѣпга се аратѣ кастелѣл Васїл, маї дн мїжлок дндре Валахїа таре шї чеа мїкѣ каре се зїче шї Молдавїа, знде с’а фѣкѣт тѣлте вѣтѣї кѣ Тѣрчїї; кѣчї Дракѣл кѣ пѣдїнї днсъ аленшї солдадї а атакат аїчї ла а дова вегїаре а попдїї пе Махмедѣ Императорїѣл Тѣрчїлор каре-окѣпасе Валахїа таре шї терѣеа съ окѣпе чеа мїкѣ, шї гонїндѣл кѣтре Дѣлѣре л’а сїлїт съ се ретрагѣ кѣ таре перѣере а Тѣрчїлор шї кѣ таре рѣшїне. Аїчї днсѣжршїт Стефан прїнчїпеле Молдавїеї аша а вѣтѣт пе Солейман паша Трачїеї, днкѣт дїн 30 мїї де Тѣрчї аѣ скѣпат фоарте пѣдїнї карїї дїн днтѣмпларе аваа каї маї їѣдї.“ — Пе ачест прїнчїпе преа вїтеаз, зїк пе Дракѣл Домѣл Дачїеї австрале, дн нѣтеѣе Бонфїнїѣ кѣ чел маї таре ентѣїаст: „Дракѣл, зїче, прїнчїпеле Валахїеї каре пої о

нѣмїм Мѣнтеапѣ а фост зп бѣрѣват дрепт шї кѣвїос шї зп командаторїѣ фоарте вїтеаз дн тоате ресвоїеле, кѣчї кѣ пѣдїне оцїї, днсъ кѣ таре кѣражїѣ шї днцелепчїзне, прекѣм шї кѣ днлалѣ вїртѣте а солдадїлор сѣї, а сѣзїнѣт тѣлт тїмп ресвоїѣл Тѣрчїлор каре авїа пѣтеа сѣ’л сѣзїе тоцї кредїнїї днтпрезѣл, песте пѣререа тѣтѣрор, фѣрѣ вреѣн ажѣтор стрїп, шї а перѣѣт прїн пелнчетателе ресвоїе атѣдїа оаменї дїн провїнцеле сале днкѣт авїа маї рѣтѣсесерѣ оаменї сѣ лѣкреазе деара.“ — Кѣ тоате ачесте вїртѣдї але прїнчїпїлор шї але попѣлѣлї, Тѣрчїї прева-лѣнд прїн тѣлдїме аѣ днтпѣс жѣгѣл лор чел греѣ ачестор провїнде вреднїче де о соарте маї вѣпѣ, кѣтре днчепѣтѣл веакѣлї ал шасеспрезечелеа.

Нїчї соартеа Ромѣнїлор челор дїн провїнцеле че се цїнеа де регатѣл Ыгарїеї п’а фост маї ферїчїтѣ, де шї аѣ авѣт дн компатрїотѣл лор Іоане Корвїн Ыїаде, гѣвернаторїѣл регатѣлї шї префектѣл Дачїеї централе, зп апѣрѣторїѣ нѣ нѣмаї ал лївертѣдїї сале, чї шї а тоатѣ лѣтмеа кредїнїѣ. Деспре ачеста зїче Ынгѣрѣл Тѣроц: „Ера атѣнчї дн регатѣл Ыгарїеї зп мїлїтарїѣ ценерос, пѣскѣт дїн о фамїліе повїлѣ шї лѣтїнатѣ дїн цїнтеа мѣнтенеаскѣ, Іоане Ыїаде, ом ресвоїнїк шї пѣскѣт спре пѣртареа армелор шї спре дрептареа лѣкрѣрїлор де ресвоїѣ, шї прекѣм пѣдїлор апа ле есте вїеадѣ, червїлор пѣдѣрїле зѣвроасе, аша лѣї дї ера кампанїїле армелор шї але ресвоїѣлї. Пе ачест ом, прекѣм се зїче де комѣн, дн алесесе соартеа дїн чер шї дн адѣсесе дїн пѣрѣдї стрїпне дн деара зпгѣреаскѣ ка сѣ апере регатѣл, прекѣм тѣртѣрїсеск фапте-

ле лѣи. Се зиче къ рецелe Сісістѣнд а-
дідат де пѣтеле вѣртѣдїи татѣлѣ ачестѣ
мілітарїѣ, дѣ адѣсесе дїн пѣрділе мѣте-
пещї дн домініѣл съѣ, шї дѣ фѣкѣсе ло-
кѣиторїѣ ал регатѣлѣи съѣ; шї дѣкъ дѣ
дѣрѣсе кѣ посесїѣнеа перпетѣѣ а фортѣ-
рецеї Ъніаде, знде акѣм е зѣ кастел по-
вїл шї фѣтмос. Аша дарѣ презїѣл Іоане
де Ъніаде стѣнд тотдезѣна лѣнгѣ маї ма-
реле съѣ, дѣпѣ че а крескѣт дїн вѣртѣте
дн вѣртѣте, дела офїціарїи чеї маї мїчї аї
регатѣлѣи, кѣ акѣрора демнїтате се дѣ-
подовїсе пѣлѣ атѣлчї, дѣпѣдїндѣсе свѣ-
сїѣ а ажѣне съ довѣндеаскѣ воеводатѣл
пѣрділор транспїлване.“ — Дарѣ кѣт се
пѣзеще вїклеанѣл шї де реа кредїндѣ Тѣ-
роѣ, ка пѣ кѣтѣва прїп ворѣе съ вѣдеаскѣ
орїцінеа націоналѣ а марелѣи бѣрѣват! Брѣт
карактер пентрѣ зп історїк. Нѣ аша Піѣ
II. каре коптїнѣѣ: „Ачест Іоане а фост де
падіѣне ромѣл, пѣскѣт дїн о фамїліе пѣ
преа дѣпалѣѣ, дѣсѣ кѣ зп дѣценїѣ аѣер
шї кѣ о інімѣ свѣлїмѣѣ, шї кѣ маре їѣвїре
де вѣртѣте, а фѣкѣт пѣлѣте вѣтѣї порочїте
кѣ Тѣрчїи, шї а дѣтѣвогѣдїт темпелеле зп-
гѣрещї кѣ праделе врѣжѣмашїлор. Ел а
фост чел дїпѣтѣѣ дїнѣре тоѣї ла Ънгѣрї,
каре а арѣтат кѣ арматѣ Тѣрчїлор се пѣте
фрѣпѣе шї дѣвїнѣе.“ Шї маї жос: „Іоане
Ъніаде, ал кѣрѣї пѣтѣе дѣтѣпекѣ пѣ
чеїмалдї вѣрѣвадї Ънгѣрї стрѣлѣчїдї дѣ
лѣкѣрѣїле мїлітаре, пѣа тѣрїтатѣтѣа глорїа
Ънгѣрїлор кѣт а тѣрїт а Ромѣнїлор дїн
каре се трѣѣеа.“ — Докѣл Бонфїніѣ зр-
теазѣ шї кѣ маї де апѣрѣнтѣл пѣ ачест
Ромѣн естраординарїѣ: „Ачеста сѣа пѣскѣт
дїн татѣ Ромѣн, їарѣ дїн мѣтѣ греакѣ,
шї прїп їндѣстрїе шї вѣртѣте шѣа лѣтїнат
ѣенѣл съѣ пѣсте пѣререа тѣтѣрор. Спѣн

кѣ се трѣѣеа дїн пѣрїндї дестѣл де дѣ-
дѣсемпнадї, кѣчї татѣл съѣ се зиче кѣ а
авѣт фоарте маре авторїтате дѣнѣре Ро-
мѣнї, карїї локѣсек акѣт локѣрїле Дачї-
лор шї але Пѣдїлор, шї се кред кѣ се
траг дїн колонїїле романе, прекѣт мѣр-
тѣрїсеще асемѣнарѣе лїтѣвїѣ. Ачеста шї
агонїсїсе маре авторїтате пѣ пѣмаї прїп
дѣделепчїзѣне шї прїп лѣнга есперїїндѣѣ,
чї шї прїп аверїле челе марї, кѣчї лѣп-
тѣндѣсе пекѣрѣмат дн ресѣоаїе пѣшї а кѣ-
щїгат аверї маї мѣлѣте декѣт шѣа фѣкѣт
зп пѣтѣе дїн стѣдіеле мїлітаре. Нѣскѣт дѣ
сатѣл Корвїн шѣа дѣпїнѣ ѣенѣл съѣ дѣ
фамїліа Корвїнѣ а Романїлор. Іарѣ мѣ-
тѣса пѣскѣтѣ дїн грѣчї се трѣѣеа дїн сѣп-
ѣеле векїѣ шї дѣпѣрѣтореск, прекѣт се
кредѣеа. Ънїї кѣтѣазѣ съ реѣѣкѣ ѣенѣл еї
пѣлѣ ла фамїліа лѣї Теодосїѣ. Іоане а
сервїт ка мїлітарїѣ маї дѣтѣїѣ кѣ доїспре-
зече кѣларї лѣї Деметрїѣ епїскопѣлѣї дїн
Аграм шї дѣ Італїа дої апї сѣпт Фїліп
дѣчеле Мїланѣлѣї. Кѣчї Сїсістѣнд дѣкѣп-
дѣсе дѣ Італїа а лѣат пѣ Іоане кѣ сїне,
шї ачеста а рѣмас аколо. Спѣн кѣ Сї-
сістѣнд азїнд де фамѣ татѣ-съѣ лѣа лѣат
дѣкъ жѣне дїн ѣеара мѣтѣнеаскѣ шї лѣа
адѣс дѣ Трансїлѣванїа, маї тѣрѣїѣ лѣа дѣ-
рѣїт кѣ прїпїетатѣеа Ъніаде каре е дѣ
фѣндѣл Трансїлѣванїеї, че се тѣрѣїнеѣе кѣ
ѣара ромѣнеаскѣ, пентрѣ вѣпелеле сале сер-
вїде мїлітаре. Спѣн кѣ ачеста шѣа фѣкѣт
дѣтѣїеле сале сервїде мїлітаре аїчї сѣпт
ѣенерарїѣл зпгѣр Нїла. Шї пої ам азїт
одатѣ дела дїѣлѣ Matia, кѣнд а прїїмїт съ
вазѣ пѣ фїѣл зпѣї ѣенерарїѣ, зїкѣнд сїп-
чер дѣспре татѣл съѣ кѣтѣре чеїмалдї:
Ачеста есте фїѣл магнаѣелѣї, сѣпт каре
а сервїт дѣтѣїѣ татѣл мѣѣ шї а аскѣлат

de гласъа кѣпитанълѣи, iarъ кърънд ажѣтат de вѣртѣтеа са ши de фавоареа сѣрдѣи, а дѣмплинѣт кѣ чѣпсте тоате дрегѣторѣиле милѣтаре, din тѣрон вѣн с'а фѣкѣт солдат вѣтеаз, din солдат с'а дѣлѣдат командаторѣи стрѣлѣчит. — Трекѣнд prin тоате граделе кѣ минѣпатъ ладѣи ши глорѣе а дѣченѣт сѣ довьндеаскѣ провинѣе кѣ командѣ, а интрат дѣ кѣмпѣдѣе кѣ лѣмината фамилие а Геревѣлор. Дѣпъ ачѣеа а лѣат пе Елисавета каре а пѣскѣт пе Ладислаѣ ши пе Матѣа. А фост зп вѣрват дѣ каре пѣтеа сѣ се вазъ тареа вѣртѣте а Корвѣнѣлор, преку ши ѣеперосѣтатеа, дѣдѣленѣчѣвѣа ши вѣтежѣа романѣ. А авѣт о фаѣз преа либералѣ ши венѣрандѣ, о тѣрѣе милѣтарѣ пе дѣфрѣнтѣ, зп ѣепѣиѣ влѣнд ши дѣналт каре репрезѣнта имаѣинеа дѣмпнѣтѣдѣи романѣ. Фрѣтѣвѣеа окѣлор ши а гѣрѣи а фост дѣсѣмпнатѣ. Пѣртѣрѣиле, де тоате пѣрѣдѣле, преа повѣле ши либере де тоатѣ ферѣтатеа варварѣ. Рѣлиѣиѣвѣа ши дрепѣтатеа, либералѣтатеа ши вѣнефѣченѣа ле ѣвѣеа ши ле есерѣчѣта фоарте. Нѣи липѣеа нѣи ѣвѣвѣеа чѣпстеи нѣи кѣлѣтра приѣтенѣеи, спре а дѣндатора ипѣимѣе солдаѣилор ши спре а мерѣта граѣиѣа чѣморамалѣи а фост аша де гата, дѣкѣт тоѣи дѣ ѣвѣеа де о потрѣивѣ. Prin афавѣлитате, вѣнефѣченѣдѣ ши префаѣчѣре дѣдѣлеапѣтѣ аша с'а ферѣт де врѣжѣтѣмѣи ши де зрѣи, дѣкѣт prin ачѣсте арте де дѣндаторѣири ш'а дѣскѣе дрѣтѣл пѣрѣ ла дѣлѣдѣимѣеа ачѣлеи дѣмпнѣтѣдѣи пе каре дѣорѣ нѣи нѣ о ар фѣ пѣтѣт спѣра. Сѣфлетѣл лѣи а фост аѣер ши дѣналт, сѣатѣл дѣдѣлепѣт ши версат, ѣсандѣа дѣ ера де а нѣ фаѣе нѣимѣка фѣрѣ конѣсѣдерѣчѣвѣе, нѣимѣка фѣрѣ тимѣл сѣѣ. Се пѣреа кѣ спѣранѣа лѣи нѣ пофѣтеѣе нѣимѣка че ел п'ар пѣтеа

сѣ ажѣнгѣ prin арте. Кѣ тоате ачѣстеа дѣ ресѣоѣиѣ а авѣт соарте вѣриатѣ, ка сѣ нѣ се сокѣтеаскѣ кѣ ачѣеастѣ а а фост тот дѣазѣна фаворавѣлѣ. Дѣ лѣкѣл ѣниадѣкѣ карѣл кѣпѣтасѣе дѣ дар дѣла Сѣѣисѣтѣнд, а зидѣт зп кастѣл пе зп мѣпте дѣналт, каре дѣкѣнѣдѣрат де рѣзѣрѣи ши дѣтѣрѣит prin арте ши prin патѣрѣ п'аре сѣ се театѣ де нѣи зп атак ал врѣжѣташилор. Аша дарѣ Иоанѣ Корвѣнѣ дѣпъ чѣелѣмѣте дрегѣторѣи каре ле дѣмплинѣсе кѣ чѣеа маѣ таре ладѣи а довьндѣит пѣнтрѣ сѣрѣвѣѣеле сале чѣле вѣне провинѣа Трансѣлѣванѣа кѣ командѣа, ши де аѣеа с'а дѣлѣдат лѣсѣне ла тоате дрегѣторѣиле чѣле маѣ тарѣи, din каре катѣсѣ с'а нѣмѣит Воевод (кѣм се зѣче) ши дѣпъ ачѣеастѣ ш'а агонѣсѣит мѣлѣтѣ аѣторѣитате ши пѣтере.“ — Фапѣтеле лѣи чѣле стрѣлѣчѣите сѣнт кѣпѣскѣте ла тоатѣ лѣтеа, каре тоатѣ а пѣлѣнс тоартеа лѣи.“ С'а копѣнс (зѣче Рандѣн) де о дѣрѣре ши де о интрѣстаре нѣспѣсѣ пѣнтрѣ тоартеа зпѣи вѣрват атѣт де таре нѣ пѣмаѣ тоѣи поплѣи а тоатѣ ѣнгарѣа, чѣ ши тоате наѣѣиѣиле лѣтеи крѣщѣине. Л'а пѣлѣнс Нѣколаѣ V тареле понтефѣѣе ши тоѣтѣ кѣртеа романѣ, каре а перѣдѣт пе зп апѣрѣторѣи атѣт де вѣтеаз, атѣт де порѣчѣт ши атѣт де евлѣвиѣс ал рѣлиѣиѣнѣи. Дѣпъ комѣндѣл понтефѣѣелѣи сѣнатѣл карѣналѣилор ѣа сѣрват о дѣмортѣлѣтаре помѣпоасѣ. Еѣ дѣсѣмѣ ам фост де фаѣз ла ачѣеастѣ солѣнитате.“ — „Кѣар ши сѣлѣтанѣл Махѣмѣде (аѣазѣе Тѣроѣ) де ши фѣ алѣнгат дѣла кастѣлѣл Алѣа-греакѣ prin Домнѣл комѣте пѣѣѣин маѣ дѣнаѣнте де тоартеа са, кѣ тоѣте ачѣстеа кѣнд а авѣт дѣла Дѣзрѣѣиѣ дѣспѣотѣл Сѣрѣвѣеи, каре вреа сѣ тѣнгѣѣе пе сѣлѣтанѣл, кѣ а мѣрѣит Иоанѣ, спѣн кѣ сѣлѣтанѣл

плекъндъши капъла ар фѣ тѣкът мѣлт тѣмп,
ши кѣ тоате кѣ 'ї а фост връжташ, с'ар
фѣ дѣтристат пентрѣ тоартеа лѣи, ши ар
фѣ зѣс кѣтре пѣнциѣ, кѣ дела дѣчепѣтѣл
веакълѣи п'а маї фост зп асемене ом сѣпт
врезн Domn.“

(Ва зрѣа.)

Е Р К Ъ Л А Н Ъ Л.

(Новелъ дѣн тѣмпѣл Романѣлор векѣ.)

(Зрѣаре.)

Фетѣга дѣшѣ стрѣнсе дѣн вѣзе. „Ва
сосѣ тѣмпѣл грѣѣа — кѣнд ве'дѣ шѣ тѣте,
атѣнчѣ сѣ жѣдекадѣ; поате кѣ мѣ оспѣ-
дѣдѣ! дѣсѣ ипѣма'мѣ ѣ лѣпѣдѣтѣ.“ Кѣ астеа
Азрѣеа се рѣтрѣсе дѣчѣтѣшор дѣ одѣле
сале.

Чѣгнѣ кѣтѣва тѣмп стѣтѣ дѣ тѣчѣре.

„Еѣ мѣ дѣвоѣеск дѣтрѣ тоате кѣ пѣр-
тареа та — грѣи Варо — дѣзрѣеа'дѣ о
прѣчѣп ши те прѣдѣѣеск пентрѣ амѣндѣсе;
нѣ ѣ ресѣзнаре маї апѣсѣ декѣт чеа де-
спре партеа аморѣлѣи рѣфѣзат; кѣчѣ дѣ
ачѣла се 'мпрѣвнѣ егѣѣстѣл ши крѣзѣмеа.“

Дѣн кѣлѣпа ачѣаста дѣтрѣ Оровѣст, ка-
ре азѣнд кѣвѣнтеле де не зрѣтѣ а лѣи Варо,
прѣвѣа дѣн тѣп хѣлѣтор ла Чѣгнѣ: „Вѣѣ —
тѣѣ дѣн ворѣва лѣи Варо — асѣел вѣ се
наре; дѣр е алтѣ дѣтрѣваре де фѣчѣдѣ
асеменеа. Пѣнѣ че аморѣл се рѣфѣзѣ фѣ-
рѣ рѣвал, де зпа ка ачѣеа рѣде вѣрѣватѣл
веѣентѣан; дѣсѣ дака рѣфѣзареа се кѣшѣ-
нѣ прѣп зп рѣвал і с'ар пѣреа деѣлѣтате
а се рѣтраѣе.“

„Оровѣсте! — грѣи Чѣгнѣ кѣ семѣдѣе
— фѣи вѣп дѣне'дѣ сѣатѣл не атѣнчѣ, кѣнд
татѣл меѣ ши еѣ дѣл вом чѣре дела тѣне.“

„Тѣ не тѣне м'аї пѣмѣт мѣнчѣнос, Чѣ-
гнѣ! шѣи кѣтѣкѣ онѣрѣамѣ чѣре ка еѣ сѣ'дѣ
dovedeck, кѣтѣкѣ ам грѣит адеѣвѣрѣл?“

„Те деслег,“ рѣспѣнсе Чѣгнѣ кѣ зр-
дѣсѣре.

„Шѣ дѣмѣ крѣзѣи тѣе?“

„Е десѣл Оровѣсте, трѣчѣ пѣсте тер-
мѣнѣи дрѣтѣлѣи де оаспѣт; еѣ крѣд кѣ Аз-
рѣеа ѣзѣеѣ не алтѣл; дѣр ачѣеа нѣ кѣ
еа ар пѣтѣеа фѣчѣчеѣа спре рѣшѣнареа фа-
мѣлѣѣи поастре, ши дака кѣвѣнтеле'мѣ трѣ-
дѣрѣ врезн асѣел де прѣпѣс кѣзѣа а фост
дѣфѣокареа меа дѣнтрѣ дѣчѣпѣт,“

„Пѣче дѣтре вої; — зѣсе Варо —
аскѣлтѣмѣ, Оровѣсте! Че аї зѣче ачѣлѣѣа,
каре 'дѣ ар дѣвѣновѣдѣи не аморѣза сѣѣ не
сорѣта кѣ дѣжѣсѣре?“

„Нѣ шѣѣ! — рѣспѣнсе Оровѣст тѣрѣв-
рат — атѣта дѣсѣ шѣѣ, кѣ ачѣеа нѣ о
воїѣ нѣчѣ декѣт.“

„Азрѣеа дѣшѣ тѣртѣрѣсѣи аморѣл,“ грѣи
Варо.

„Шѣ л'а тѣртѣрѣсѣит!“ стрѣгѣ атлетѣл
веѣентѣан сѣпрѣнзѣндѣсе не вѣзѣте.

„Аша ѣ, — грѣи Чѣгнѣ — пентрѣ че
те мѣрѣи де ачѣаста, пої нѣ не крѣщѣм фѣй-
чѣле де склаѣе.“

„Чѣне ѣ ачѣла дѣн карѣ ѣ дѣпаторатѣ?“

„Кѣ че дрѣпт дѣтрѣвѣи ачѣаста?“ дѣ-
трѣвѣ Варо кѣ авторѣтате.“

„Кѣ че дрѣпт? кѣчѣ еѣ сѣт дѣпато-
рат дѣн еа!“ ерѣнсе Оровѣст.

„Тѣ!“ грѣи Варо кѣ зрѣдѣсѣре.

„Еѣ фѣѣл ши хѣрѣзѣиторѣл рѣѣелѣи де-
ла Веѣент, кѣчѣ сѣѣт зѣдѣрѣле Іѣрѣсалѣмѣ-
лѣи а тѣрѣт фратѣ меѣ Армѣн, ши кѣ зп
рѣгат прѣкѣт крѣд тотѣеазѣна пѣте чѣнеѣа
ѣтѣѣеа фѣѣеа зпѣи патрѣчѣѣѣ roman. ши дѣ-

demnat de pѣтереа minѣтѣлѣ, лѣмѣ вѣндѣ секретѣл — пѣмѣ пасѣ фѣе-вѣ лѣмѣ шѣре!“

„Кѣ зн регат варвар,“ лѣ арѣнкѣ Чигнѣ ренѣде, дар не кѣм се ведеа, пѣмаѣ де-кѣт 'ї а пѣрѣт рѣѣ de о асѣел де вѣтѣмаре.

Варо а прѣвѣт кѣ окѣ лѣмѣрѣнтѣторѣ спре фѣѣл сѣѣ, пѣлѣ че фаѣа лѣмѣ Оровѣст се лѣмѣлѣкѣрѣ. Ачест регат варвар — зѣсе вѣтѣмат шѣ кѣ мажестате — Ромѣѣ 'ї а кѣстат лѣмѣ доѣе леѣиоане, шѣ декѣнд с'а дѣрѣвѣт кѣ четѣденѣсмѣ, 'ї а фост соѣл чел маѣ вѣрѣдѣнѣчѣос.“

„Ачеста ѣ маѣ мѣлѣт шѣ декѣт мѣлѣт — грѣѣ Варо пѣчѣѣвѣнд — Оровѣсте! Чѣгне! аѣчѣ вѣ лѣмѣтрѣрѣвѣтп чѣарта; авѣдѣ паче лѣмѣтре воѣ!“

Оровѣст тѣкѣ, ѣар кѣтѣтѣтра'ї ера лѣ-кѣсѣ, ла зрѣтѣ ка кѣ о порпѣре ерѣмѣпѣтѣоре а стрѣгат: „Варо, авѣдѣ аѣнѣте де кѣвѣнте-ле теле! Тѣ веѣ рѣстѣ вѣлѣтѣмѣл асѣпра Авреѣѣ!“ — Кѣачесте с'а шѣ денѣртат ѣзте.

IV.

Пе латѣреа де кѣтре маре а едѣѣѣчѣлѣ лѣмѣ лѣмѣ каре лѣкѣѣа Варо, ера тоате фѣре-стрѣле лѣмѣнѣпате, пе де десѣпт платѣеа лѣнѣ-щѣтѣ шѣ пѣрѣсѣтѣ: кѣнд шѣ кѣнд кѣте о вѣфѣнѣцѣ ерѣхѣитоаре вѣтеа кѣ арѣнѣле лѣмѣ лѣчѣѣл трѣмѣрѣндѣелор раѣе але лѣнеѣ.

Акѣм се пѣрѣ лѣмѣдатѣ, кѣ де лѣмѣгѣ зн стѣлп с'ар рѣдѣка о зѣмѣрѣ а торѣѣѣ, о фѣнѣдѣ лѣмѣфѣшѣратѣ лѣмѣ палѣѣ тѣнекос; про-фѣлѣл стѣтѣрѣѣ сале се ведеа зѣгрѣвѣт лѣмѣ серѣнѣл пѣгрѣос. — „Ха! — шѣптѣ — ачѣ ещѣ! пѣ лѣмѣшерѣт пѣтрекѣѣ тоатѣ поапѣтеа аѣчѣ!“ Кѣ ачестеа а ешѣт пѣдѣнѣл дѣн аскѣп-сѣл сѣѣ.

Лѣмѣ капѣтѣл дрепт ал портѣкѣлѣвѣ дела лѣмѣ лѣмѣ Варо кѣар атѣвѣчѣ се ѣвѣ зн

вѣрѣват лѣмѣ ачел вѣстѣмѣлт грѣчѣск пѣпре-тенѣѣос, пе каре пѣмаѣ склавѣѣ лѣмѣ пѣрта, шѣ се пѣреа кѣтѣкѣ о фѣреастрѣ дѣн ка-тѣл де сѣс ар фѣ лѣмѣнѣатѣ.

Оровѣст, пе каре стѣтѣтра атлетѣкѣ пе зѣшор лѣмѣ фѣкѣ кѣпоскѣт, лѣмѣкѣ тот лѣмѣ-тѣрѣзѣѣа, дар рѣсѣзѣлетѣл шѣл сѣмѣдѣѣа а се 'пгрѣзѣна лѣмѣ пѣптѣ'шѣ: „Дѣсѣфѣшѣрѣреа ѣ апроанѣ! кѣцѣета лѣмѣ сѣне кѣ фаѣцѣ флѣкѣ-рѣтоаре де тѣрѣвѣрѣре шѣ де жалѣзѣе.“

Лѣмѣтр'ачѣеа вѣрѣватѣл че се пѣреа а фѣ склав прѣвѣѣа лѣмѣпреѣѣвр де сѣне кѣ лѣмѣ-грѣѣѣре; се ведеа кѣм лѣмѣшѣ рѣдѣкѣ кѣте одатѣ капѣл кѣтре фѣреастра лѣмѣнѣнѣдѣ, кареа прѣкѣм Оровѣст прѣвѣне щѣѣа, се дес-кѣѣеа лѣмѣ одаѣеа Авреѣѣѣ. Дѣпѣ кѣтеаа мѣнѣте секѣнде а трѣкѣт лѣмѣчет лѣмѣ лѣмѣгѣл касѣѣ, шѣ кѣнд ажѣлсе ла капѣтѣл ачѣлеѣа, с'а 'пторѣ лѣмѣдрѣнтѣнд пашѣѣ кѣтрѣ стѣлпѣл ачѣла, пе дѣпѣ каре стѣтѣа Оровѣст, кѣ-рѣѣѣа маѣ пе азѣѣте лѣмѣ свѣкотѣѣа ѣнѣма, пѣр-тѣндѣ'шѣ прѣвѣѣрѣле пѣсте дѣнѣтѣл лѣмѣтрѣг. — Дака Оровѣст пѣ ера лѣмѣ зѣмѣра чѣеа маѣ лѣмѣтѣнекоасѣ, пѣлерѣнѣл де поапѣте а вѣпѣ сеамѣт л'ар фѣ десѣкоперѣт; жѣпѣле ѣерѣман лѣмѣшѣ дѣнеа савѣеа гата, ка вѣлѣпѣторѣл, каре пѣндѣѣѣе шѣшѣ ащѣапѣтѣ прѣада; лѣмѣсѣ а-пропѣндѣл, пѣ а вѣгат де сеамѣт, чѣ кѣ пѣсѣрѣ грѣвѣитоаре а лѣмѣпѣнтат сѣвѣт фѣреа-стра Авреѣѣѣ.

Оровѣст фѣрѣ воѣешѣ а ешѣт дѣн аскѣп-сѣл сѣѣ. „Че вреѣ? — кѣцѣета, стѣнд рѣ-пѣде лѣмѣ лѣмѣ шѣ рѣтрѣгѣндѣсе — аѣ пѣ ва фѣ маѣ вѣне а аѣпѣпта десѣфѣшѣрѣреа шѣ пе грѣшѣдѣѣ а'ї аѣла лѣмѣ фапѣтѣ?“

Мѣнтѣле Вѣзѣв лѣмѣпрѣсѣрат фѣнѣд де раѣеле лѣнеѣ се ведеа кѣар лѣмѣ лѣмѣтреага са пѣлѣдѣне; одѣхнѣндѣл де мѣлѣт тѣмѣп рѣѣе а мѣнѣдѣлор арѣта ѣдолѣ де авѣр пе фрѣп-

теаші палтъ; акѣм зрѣтъврѣме rotinde a фѣмѣлѣ се дѣтіндеа ка зп стеаг цѣгантѣк асѣпра Ерѣкѣлапѣлѣ дѣтрег. Оровѣст се тѣра де шѣпте, фѣнд сѣпрѣнс де ачест фенomen сѣпѣлар, тѣмп дѣсѣ авеа пѣцѣп, кѣчѣ пѣще сѣпете вѣнде дѣчепѣрѣ а стрѣ-вѣвра арѣкѣрѣме аерѣлѣ де поапте.

Сѣвт фереастра Авреѣѣ третѣра не 'нчет сѣпет де лѣрѣ, че н'а цѣнѣт мѣлт, шѣ ера дестѣл спре а да семп аскѣлтѣторѣлѣ дѣ лѣпѣщеа попѣѣ фѣрѣ а дешепта оарекѣѣва лѣраѣа амѣпте; фереастра се дешкѣсе шѣ кѣтѣпел фѣ лѣсат дѣ жос пѣпѣ ла пардосала де лавѣ о фѣнѣе кѣ подѣрѣ.

Ачеаста ѣ преа мѣлт — зѣсе дѣ сѣне Оровѣст шѣ ш'а рѣдѣкат савѣеа пѣпѣ че фаца'ї кѣпѣтѣ о спрѣмаре омѣноасѣ — ѣ рѣ-шѣпаре! — шоптѣ ел — дѣсѣшѣ еа вѣне, дѣ воѣз зрѣа, теарѣгѣ орѣ знде; пердереа лор дѣп окѣѣ теѣ о воѣз дѣпдеѣка; савѣеа — ачеаста нѣчѣ одатѣ пѣ м'а дѣшелат.“

Дѣп фереастрѣ пѣмаѣ декѣт се ковора о фетѣдѣ фраѣѣдѣ пѣзѣндѣсе де орѣ че сго-пот че с'ар пѣтеа дѣтѣмпла, фаца еѣ о коперѣа зп вѣл вшор, пѣмаѣ лѣчѣлѣ стеле-лор се рефрѣпѣеа не дѣамантеле сандале-лор еѣ, каре дѣфрѣтсеѣаѣ пѣчѣоарелеѣ алѣе ка пѣаоа.

Атѣндоѣ се аѣла акѣм ла зп лок, ворѣ пѣ се авѣа, пѣ се дѣтѣрѣдѣшарѣ, чѣ третѣра атѣндоѣ, дѣ еѣ фѣлѣѣра о порпѣре пѣ-терпѣкѣ фрѣпатѣ де оареш-каре сѣмѣемѣп-те сѣпѣѣте, не каре ѣспѣтѣторѣл пѣ шѣ лѣ ар шѣ еспѣка.

„Че ва фѣ дѣп ачеаста?“ — кѣѣета дѣ сѣне Оровѣст — се грѣвѣск кѣтрѣ арѣпѣ.“

Пѣпѣ че Оровѣст зрѣа не департе не мерѣгѣторѣѣ дѣ дѣтѣнерѣкѣл попѣѣ, сѣара

де фѣнѣе фѣ траѣсѣ дѣп сѣс, шѣ фереастра одѣѣѣ пѣмаѣ декѣт се 'пѣпѣкѣ.

Жѣпеле дѣшѣ ѣдѣ пашѣѣ, дѣптр'о платее грѣѣѣаѣ дѣптр'алта, пѣпѣ че ла зп зпгѣѣ чеѣ доѣ пелерѣнѣ де поапте са 'пѣоарсерѣ дѣ стѣнга, шѣ пѣпѣ че Оровѣст ажѣпсе аколо, се пердѣрѣ дѣпѣпѣтеа окѣлор лѣѣ, ка кѣпд ѣар фѣ прѣмѣт пѣтѣпѣтѣл дѣптрѣ враѣеле сале. Аколо стѣтеа атлетѣл кѣ пѣчѣоаре дѣпрѣдѣчѣпате дѣп пѣтѣпѣт, кѣ копѣѣлсѣеа раѣеатѣ не образѣшѣ. „Нѣ почѣѣ кѣпрѣнде! — стрѣгѣ сѣпрѣнс — платееа ѣ лѣпѣгѣ, пѣ се поате ка сѣ фѣ пѣтѣт еѣ ажѣпѣе не ачееа 'п жос: аѣчѣ тревѣѣе сѣ фѣе зндева аскѣпшѣ.“ — Дѣпѣ о лѣпѣгѣ черчетаре дешартѣ дѣшѣ кѣпрѣнсѣ лок дѣп зпгѣлѣ платееѣ: „треѣѣѣе сѣ'ї аѣпѣт.“ грѣѣ ел кѣ окѣѣ сѣпѣтеѣторѣѣ.

V.

Фетѣда а фост Авреѣа, дѣпса кѣар, по-вѣла фетѣдѣ романѣ, дѣп сѣпѣеле Сѣпѣонѣ-лор, менѣтѣ оаре-кѣпд спре а фѣ верѣгѣрѣ зѣнеѣ Вѣста, маѣ тѣрѣзѣѣ дѣпфѣѣтѣ дѣп семеада фамѣлѣе а лѣѣ Варо, логоднѣка лѣѣ Чѣпѣлѣ! пѣ-трекѣтѣ де зп склав мѣшел! Дѣпса а фост неперѣпѣнд кѣ аванѣрелеѣ попрѣте сѣпѣт зрѣмате де окѣѣ вегѣеторѣѣ, карѣѣ вѣд аѣер кѣ окѣѣ дѣпѣѣдѣ а аторѣлѣ рефѣсат.

Ла дѣчепѣт о вѣзѣрѣм не еа третѣ-рѣнд, маѣ тѣрѣзѣѣ дѣшѣ дѣпѣлѣѣ стѣтѣра; пашѣѣ ѣ се фѣкѣрѣ статорпѣчѣ; кѣзѣтѣтѣра'ї дѣпсѣфлѣѣѣтѣ де о ѣспѣраѣѣе сѣѣтѣ, кѣпѣ-тѣ спрѣмареа мажѣстоасѣ а сѣмѣлѣѣ про-прѣѣ. — Аколо знде с'а пердѣт еа дѣпѣпѣ-теа лѣѣ Оровѣст, се дешкѣѣеа о зшѣ аскѣпсѣ прегѣтѣтѣ аѣфел дѣкѣт пѣтеа фаче дешар-тѣ шѣ ѣспѣтѣреа чеа маѣ атѣрѣнтѣ. Зп фѣѣ-шор зпгѣѣт ѣа прѣмѣт не дѣпшѣѣ, дела а кѣрѣѣ капѣт се дѣпѣндѣа третѣе дѣп адѣп-

чине; лъчѣла зпѣі сенін тремърѣнд пѣтрѣнд деа дѣн фѣндѣла ачелеѣа, ка кѣнд лѣна дѣн депѣртаре ар стрѣвате кѣ разеле сале дѣ сѣнѣла пѣтѣтѣлѣі. Нѣ тѣлт дѣпѣ ачееа ажѣсерѣ ла о зпѣ deskicѣ, прѣн кареа се дѣсерѣ еі дѣтр'о волѣтѣрѣ аскѣнѣ сѣвт пѣтѣптеанѣ, каре ера лѣминатѣ де кѣте-ва канделе. Дѣн мѣжлокѣі се дѣлѣда зп амвоп петед шѣ пе а лѣі сѣрфацѣ де мар-тѣрѣ ста зп крѣчѣфікс чѣопліт фѣрѣ тѣіе-стріе, шѣ ера лѣминат де авѣа: пе треа-пѣтѣі дѣценѣкѣіа зп жѣне, дѣвестѣт дѣ та-лар амв ка пѣаоа ка зп херѣвѣт, каре дѣшѣ рѣдікѣ окѣі спре чер. Апроане де дѣп-сѣл се ведеа зп вѣрват вѣтрѣн, вѣкелее арцѣнтѣіе а варвеі сале цѣганѣче фѣлѣѣіа дѣ жос де пѣтѣчеѣі.

Дѣнцѣрѣла астор дозе фѣінце попорѣл крѣдѣнчѣос шѣ дѣсѣфлѣцѣт зѣчеа пе ценѣкѣі, кѣ вѣзе тремърѣнде, кѣ окѣі жѣтѣтате дѣ-кѣшѣі — мартѣр фѣе-каре дѣн трѣпшѣі, дак' ар чере Дѣмнезеѣ шѣ леѣеа лѣі.

Азрееа шѣ чел каре о а петрекѣт кѣ-прѣнсерѣ лок лѣнгѣ вѣтрѣпѣл еклѣсіастѣк: пе веѣѣл ероѣ а крѣдѣндеі дѣкѣ шѣ акѣт тот ачелаш спѣрт а апостолѣлор дѣ дѣ-сѣфлѣцѣа, тот ачееашѣ сѣмплітате, тот а-чееашѣ зпмілѣндѣ, тот ачееашѣ крѣдѣндѣ фервѣнте, кареа ар мѣшка ш' зп мѣнте дѣн локѣі! кѣар ачееашѣ крѣдѣндѣ а тѣн-тѣворѣлѣі кѣнд дѣмѣла асѣпра зндѣлор пѣпѣ че вѣфорѣл а репѣс солѣнѣл сѣвт пѣчѣореле сале.

'Nimini пѣ вѣгѣ de сеатѣ пе чеі со-сѣдѣ. Дѣн ачест перѣод перѣкѣлос а апѣ-лор дѣнтѣѣ а рѣлеѣеі назарѣнѣл зѣлос пѣ-маі атѣнчѣі фѣчеа жерѣфѣ, кѣнд пѣтеа пе-прѣвѣт де окѣі спѣнѣторѣі.

Акѣта жерѣфа кѣратѣ се дѣнчѣпѣ кѣ лініѣце тремърѣндѣ шѣ кѣ крѣдѣндѣ дѣ-флѣкѣратѣ: дѣтре еі сѣвѣра спѣртѣл фѣн-датѣорѣлѣі дѣмнезееск, кѣчѣі скрѣс есте: „znde се vor adѣна доі саѣ треі дѣн пѣтѣле теѣ, еѣ воіѣ фѣі дѣн мѣжло-кѣл лор.“

Кѣнд тоатѣ ш'аѣ лѣат капѣтѣл, шѣ вѣрватѣл алтарѣлѣі кѣ фацѣ стрѣлѣчѣітѣоре дѣнтѣнѣндѣшѣі тѣна тремърѣндѣ дѣдѣ вѣ-пекѣвѣптарѣеа са: іnіma крѣдѣнчѣошѣлор сво-котѣа пе азѣте. — Ла зрѣтѣ се депѣрта-рѣ тоѣі: Азрееа шѣ соѣл еі рѣтасерѣ дѣкѣ.

Даве! — грѣі вѣрватѣл вѣтрѣн кѣ-трѣ зпѣл дѣн крѣдѣнчѣошѣі, пе каре вѣст-тѣнтѣі дѣ арѣта де склѣв — рѣтѣі! vom авеа дѣтре поі ворѣре ponderоасѣ.“

Дѣндатѣ шѣ дѣнчѣпѣрѣ а ворѣі деспре персеѣкѣцѣіе маі позе, шѣ кѣ а сосѣт де-тѣндаре дѣн Помпеіі шѣ дѣн Ерѣкѣлап дѣн контра аша пѣтѣіѣлор назарѣнѣі; крѣдѣн-чѣошѣі авеа де а се консѣѣтѣі асѣпра вѣі-торѣлѣі лор.

(Ва зрѣта.)

Дѣнцѣіндаре де кѣрѣдѣі.

О вѣбіе де чѣле марѣ дѣн едіѣіа че с'аѣ дѣндрѣпѣтат дѣкѣ de преадѣнѣвѣдатѣл іеромонах Самѣіа Клаіп, легатѣ вѣне кѣ пѣле шѣ пе марѣіні дѣтѣрѣітѣ кѣ метал, асемѣнеа шѣ дѣн вѣіедѣіе сѣіпѣіѣлор зпспре-зече томѣрѣі, пе зпспрезече лѣнѣ се аѣлѣ de вѣнзаре кѣ зп преѣѣ фѣарѣте потрѣвѣт. Дѣнтрѣварѣ маі апроане се поате фаче ла Редаѣцѣіа Газѣтеі де Трансѣлѣванѣа шѣл. саѣ прѣн граіѣ, саѣ прѣн скрѣсѣорѣі фѣранко.